

MESTSKÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE

**SPRÁVA
O VÝSLEDKoch A ZÁVERoch ROZBORU
ČINNOSTI A HOSPODÁRENIA**

za I. polrok 2006

PLNENIE PLÁNU ÚLOH MESTSKEJ KNIŽNICE V BRATISLAVE ZA 1. POLROK 2006

Plánované úlohy Mestskej knižnice

Medzi hlavné úlohy, ktoré knižnica plnila v 1. polroku 2006, patrili:

- služby čitateľom
- dopĺňovanie knižničného fondu
- automatizácia a elektronizácia
- kultúrno –spoločenské podujatia pre deti, mládež a dospelých
- metodická, propagačná a edičná činnosť

Hlavné ukazovatele činnosti Mestskej knižnice v 1. polroku 2006

Ukazovateľ	Plán na rok 2006	Skutočnosť v 1. polroku 2006	% plnenia
Doplňovanie KF kúpou (kn.j.)	2 800	1 889	67,5
Čitatelia	11 000	7 494	68,1
Výpožičky	412 000	217 672	52,8

SLUŽBY ČITATEĽOM

Služby čitateľom poskytovala knižnica prostredníctvom špecializovaných pracovísk:

- úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry (ÚKCL), Laurinská 5 v rozsahu 52,5 hodín týždenne
- úseku odbornej literatúry (ÚOL), Klariská 16 v rozsahu 30 hodín týždenne
- oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých (ONS), Klariská 16 v rozsahu 16 hodín týždenne
- úseku literatúry pre mládež (ÚLM), Kapucínska 3 v rozsahu 30 hodín týždenne
- úseku hudobnej a umenovednej literatúry (ÚHUL), Kapucínska 1 v rozsahu 30 hodín týždenne

Od 1. polovice marca do konca júna 2006 prebiehala rozsiahla rekonštrukcia Obchodnej, Kapucínskej ulice a Hurbanovho námestia, ktorá v čase najintenzívnejších prác značne obmedzila prístup do úseku literatúry pre mládež a úseku hudobnej a umenovednej literatúry. Napriek tomu knižnica nepocítila výraznejšiu stratu čitateľov a návštevníkov. Je potešiteľné, že si občania našli svoju knižnicu a využívali jej služby bez toho, aby sa rekonštrukcia výraznejšie odrazila v štatistických ukazovateľoch knižnice.

Za čitateľa Mestskej knižnice v Bratislave sa v 1. polroku 2006 zaregistrovalo 7 494 občanov, ktorí zrealizovali 217 672 výpožičiek a 68 051 návštev knižnice. Internetové služby využilo 3 654 záujemcov.

Jeden čitateľ uskutočnil v priemere 29 výpožičiek a 9 návštev knižnice.

Mestská knižnica poskytovala **knižnícké služby** (výpožičné, bibliograficko – informačné, rezervovanie literatúry, poradenské a kopírovacie služby), **odborné elektronické a relaxačné služby** (OPAC, internet, el. pošta, počúvanie zvukových dokumentov), **špeciálne služby pre zrakovo postihnutých občanov** (výpožičné,

rezervovanie zvukových kníh, OPAC a internet na PC s hlasovým výstupom) a **doplnkové služby pre poslucháčov vysokých škôl** (viazanie diplomových prác).

V rámci bibliograficko – informačnej služby poskytli pracovníci MsK **1 451** informácií.

V úseku odbornej literatúry sa táto služba realizovala v písomnej podobe. V bibliografickej kartotéke vytvorili 445 nových hesiel, do ktorých zaradili 903 záznamov.

V úseku literatúry pre mládež zaradili do predmetovej kartotéky 204 tematických hesiel.

V 1. polroku sa v službách knižnice zrealizovali pozitívne zmeny:

- od februára 2006 sa predĺžil výpožičný čas v oddelení pre nevidiacich a slabozrakých – každá streda je od 14,00 do 18,00 hod. vyčlenená na prácu s deťmi zo ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich a organizované podujatia
- v apríli 2006 sa sprístupnil bezplatný internet pre deti a mládež v úseku literatúry pre mládež (jeho používanie upravujú Pravidlá pre používanie internetu pre čitateľov do 15 rokov)
- od 1. júna 2006 sa sprístupnil internet v študovni úseku odbornej literatúry, zároveň sa na všetkých internetových staniciach v knižnici (13 PC) začal poskytovať bezplatný internet pre registrovaných čitateľov knižnice (v platnosti je nový Internetový poriadok)
- verejnosť bez platného čitateľského preukazu mohla naďalej využívať internetové služby za poplatok na 8 PC v úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry a v úseku hudobnej a umenovednej literatúry
- v júni sa na všetkých pracoviskách sprístupnila čitateľská anketa pre dospelých aj deti zameraná na služby a činnosť knižnice, ktorá je k dispozícii aj na www.mestskakniznica.sk. Potrvá do 31.10. 2006 a jej výsledky sa využijú pri skvalitňovaní služieb knižnice
- čitatelia mali k dispozícii prístup k viacerým elektronickým zdrojom (viac v časti Automatizácia a elektronizácia)

DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU a jeho retrokatalogizácia

Doplňovanie knižničného fondu a jeho spracovávanie prebieha v úseku fondov v systéme Dawinci. Nákup kníh a špeciálnych dokumentov sa v 1. polroku 2006 realizoval prostredníctvom akvizičnej komisie, nákup bol podporený aj grantom Ministerstva kultúry SR vo výške 120 000,-Sk, čo sa priaznivo odrazilo na plnení ročného plánu nákupu.

Celkový prírastok knižničného fondu predstavoval 3 551 kn. j. vo finančnej hodnote 677 977,-Sk.

Knižnica získala **kúpou 1 889 kn. j.** vo finančnej hodnote 455 542,- Sk, z toho 1 847 kníh a 15 špeciálnych dokumentov. Ročný plán nákupu splnila na 67,5 %.

Darom získala **1 662 kn. j.** vo finančnej hodnote 222 435,-Sk, z toho 1 414 kníh a 248 špeciálnych dokumentov.

Medzi významných darcov patrilo Ministerstvo kultúry SR, Dom zahraničných Slovákov, Vysoká škola výtvarných umení a mnohí jednotlivci (napr. rodina Lesňáková). V máji 2006 sa previezol do Mestskej knižnice bohatý knižný dar Městské knihovny v Prahe, ktorý okrem beletrie obsahuje knihy z oblasti umenia, divadla a filmu.

Na jednotlivé pracoviská knižnice dochádzali periodiká v hodnote 94 441,-Sk.

Úbytok knižničného fondu z dôvodu zastaralosti, opotrebovanosti a nedobytnosti, v ktorom sú zohľadnené aj výsledky elektronickej revízie kníh v ÚHUL z decembra 2005, tvoril **3 338 kn.j.**

V 1. polroku 2006 sa v úseku fondov pokračovalo v retrokatalogizácii (retrospektívne spracovanie fondu). V štádiu finálneho spracovania kníh, hudobnín a zvukových kníh je úsek hudobnej a umenovednej literatúry a oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých. Intenzívne pokračovali aj prípravné práce (tvorba kľúčových slov a MDT) automatizovaného spracovania kníh v ÚLM, ÚOL, ÚKCL.

AUTOMATIZÁCIA A ELEKTRONIZÁCIA

Napĺňanie programu elektronizácie patrí k hlavným prioritám a má za cieľ skvalitnenie a racionalizáciu poskytovaných služieb knižnice v podmienkach informačnej spoločnosti.

Nákup techniky, zabezpečovanie technológií a softvéru

V zmysle plánu nákupu technických prostriedkov a programov knižnica v 1. polroku 2006 zabezpečila akvizíciu výpočtovej techniky (8 PC, notebook, dataprojektor, skener, 2 laserové tlačiarne a 1 farebná tlačiareň, diaľková čítačka čiarových kódov, náhradný zdroj a hard disk k serveru), ako i rozšírenie antivírusového programu NOD a nového komunikačného a bezpečnostného systému 602 LAN SUITE. Nová výpočtová technika bola použitá na posilnenie a rozšírenie internetových služieb pre používateľov, na skvalitnenie práce na jednotlivých pracoviskách knižnice a modernizáciu školení zamestnancov v oblasti IT. Do septembra bude inštalovaná technika v úseku hudobnej a umenovednej literatúry (PC, skener, farebná tlačiareň), kde sa pripraví pre používateľov komplexné multimediálne pracovisko knižnice.

Inštaláciu a údržbu vnútornej siete, serverov a výpočtovej techniky zabezpečuje pre knižnicu komerčná firma na zmluvnom základe.

Automatizovaný knižnično-informačný systém Dawinci (KIS)

Okrem retrokatalogizácie fondu sme sa zamerali na prípravu automatizovanej revízie kníh a hudobnín v úseku literatúry pre mládež a v úseku hudobnej a umenovednej literatúry (menovanie revíznych komisií, spracovanie návodu, postupu a harmonogramu revízií, vytvorenie samostatných dielčích revízií v programe Dawinci, testovanie diaľkových čítačiek, zaškolenie pracovníkov – práca s čítačkami čiarových kódov, spracovanie požičaných dokumentov v module Výpožičky). Uskutočnenie revízií absenčného fondu v letnom období 2006 je nevyhnutným predpokladom na zahájenie automatizovaného požičiavania, plánovaného na týchto pracoviskách v budúcom roku.

V júni sa začala aj výraznejšia spolupráca s programátorom systému Dawinci na úprave i odstránení nedostatkov vyhľadávania v automatizovanom katalógu OPAC. Ukončenie týchto prác, nový dizajn modulu OPAC a zaškolenie pracovníkov služieb je reálne začiatkom septembra 2006.

Webová stránka knižnice

V súvislosti s doriešením otázky štandardizácie, prístupnosti a inovácie nášho webového sídla sme sa koncom roka 2005 rozhodli pre tvorbu novej informačnej a grafickej štruktúry a spoločne so spracovateľom sme pripravili nový kvalitatívne vyšší obsah a dizajn stránky. Prezentáciu sme zamerali predovšetkým na potreby používateľa (pracoviská, výpožičný čas, služby, aktuality, podujatia, formuláre pre používateľov, anglická verzia). Nová webová stránka bola sprístupnená na internete v marci 2006. Stránku sme prihlásili do súťaže TOP Weblib 2005 (celoslovenská súťaž webových sídiel knižníc) a v rámci

odborného hodnotenia sme sa v kategórii verejné a školské knižnice umiestnili na druhom mieste a získali aj cenu Sympatie 2005 (verejné hodnotenie).

Stránka je veľmi živý a dynamický mechanizmus. Obsahovú i grafickú rovinu webového sídla plánujeme neustále dopĺňať i skvalitňovať. Priebežnú aktualizáciu nám zatiaľ na základe našich podkladov zabezpečuje spracovateľ stránky. Do webovej stránky sme v máji 2006 implementovali aj hlavičkový skript, ktorý určuje identitu a príslušnosť knižnice k mestu a zriaďovateľovi – Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy.

Programátor KIS Dawinci vyvíja ako jeho súčasť aj redakčný systém na tvorbu a aktualizáciu webových sídiel. Program bude pre knižnicu k dispozícii bezplatne v 2. polroku 2006 ako súčasť už zakúpeného komplexného modulového knižnično-informačného systému. Po zaškolení pracovníkov knižnice v redakčnom systéme si inováciu a aktualizáciu stránok bude knižnica zabezpečovať vlastnými zdrojmi.

Elektronické zdroje

V rámci komplexnosti a modernizácie služieb pre používateľov Mestská knižnica okrem internetu reálne uvažuje o poskytovaní nových foriem informácií prostredníctvom vlastných a externých elektronických zdrojov. Na uplatnenie tohto zámeru už knižnica uskutočnila konkrétne kroky.

Nadviazali sme spoluprácu s firmou Albertina Icome za účelom nákupu licencovaného prístupu k elektronickým knihám, príručkách a encyklopédiám. Výsledkom rokovaní je dosiahnutie výhodnejšej cenovej ponuky k databázam svetového producenta Oxford University Press v anglickom jazyku pre všetky bratislavské verejné knižnice. Výber týchto databáz bol zvolený na základe úspešnej odozvy od používateľov v roku 2005, kedy MsK prostredníctvom firmy Albertina Icome pripravila skúšobný mesačný prístup k trom databázam tohto producenta. V máji 2006 sme pripravili projekt prístupu k databázovým elektronickým zdrojom OUP z oblasti humanitných vied a výtvarného umenia a s projektom oslovujeme vybraných sponzorov s cieľom získania potrebných finančných prostriedkov pre jeho realizáciu.

V júni sme pripravili pre našich používateľov na internetových pracoviskách skúšobný prístup do databázy elektronických kníh Gale Virtual Reference Library. Kolekcia databázy obsahovala vyše 700 knižných titulov z rôznych vedných odborov v anglickom jazyku.

V júni 2006 sme zakúpili potrebné technické zariadenie na vybavenie multimediálneho pracoviska. Po inštalácii techniky v úseku hudobnej a umenovednej literatúry (multimediálna študovňa) plánujeme sprístupňovať používateľom nové moderné elektronické služby, vlastné zdroje (CD Romy) a prístupy do licencovaných národných a zakúpených databáz.

Školenia v oblasti informačných technológií (IT)

Nové formy práce s informáciami v knižniciach si vyžadujú aj kvalifikovaný personál. K odborným vedomostiam pristupuje aj nevyhnutnosť znalostí a zručností v oblasti moderných informačných a komunikačných technológií. S razantnejším nástupom výpočtovej techniky, automatizácie a elektronizácie si určila knižnica v ročnom pláne činnosti aj permanentné vzdelávanie pracovníkov v oblasti IT a KIS.

Interné školenia:

V marci 2006 MsK spracovala a podala na Ministerstvo kultúry SR grantový projekt: „Školenie pracovníkov bratislavských verejných knižníc v oblasti informačných technológií, 1. etapa“. Projekt sledoval zámer zaškoliť pracovníkov knižníc v Bratislave, ktoré sú v metodologickej gescii Mestskej knižnice a doteraz nemali možnosť výraznejšie pracovať s počítačom a internetom. Žiaľ, táto aktivita nebola zo strany MK SR podporená a nezískala potrebnú finančnú dotáciu. Z tohto dôvodu Mestská knižnica v mesiaci jún 2006 zabezpečila kurzy – základy práce s PC a základy internetu len pre svojich zamestnancov. V rámci troch týždenných cyklov (16 hodín týždenne) sa školilo v priestoroch knižnice 22 pracovníkov.

Náplň kurzu bola zameraná na prácu v systéme Windows, prácu s adresámi a obrázkami (vytvorenie, premiestňovanie, kopírovanie, uloženie), ako aj na vyhľadávanie odborných a knižničných informácií na internete a prácu s elektronickou poštou v programe MS Outlook. Odborní prednášatelia boli zabezpečení prostredníctvom komerčnej firmy a na účely školenia sme organizačne pripravili priestory hudobného a internetového štúdia (7 počítačov, notebook, dataprojektor, premietacie plátno, základný návod). Zúčastnení pracovníci hodnotili školenie veľmi pozitívne a po jeho absolvovaní sú pripravení na využívanie elektronickej komunikácie a na pomoc používateľom pri vyhľadávaní informácií na internete. Uvedený kurz chápeme ako základné východisko k ďalšiemu doškoleniu pracovníkov v oblasti textových a tabuľkových editorov a v knižničnom programe Dawinci.

Vonkajšie školenia a kurzy v oblasti IT:

Mestská knižnica zabezpečila účasť 3 pracovníkov služieb na bezplatnom kurze Základy internetu, ktorý sa konal 30. 1. – 3. 2. 2006 v Stredisku dištančného vzdelávania STU Bratislava. Účastníci kurzu získali certifikát o jeho absolvovaní.

Tri pracovníčky Mestskej knižnice sa v roku 2006 zúčastňujú cyklu 4 vzdelávacích kurzov „Knižnička poškola“. Cyklus organizuje Spolok slovenských knihovníkov v študovni elektronických dokumentov Univerzitetnej knižnice v Bratislave a je zameraný na vyhľadávanie informácií v e-zdrojoch. V 1. polroku sa uskutočnili dva kurzy: On-line katalógy a e-zdroje na Slovensku a vo svete.

Pracovníci Mestskej knižnice sa pravidelne zúčastňujú aj prednášok a seminárov zameraných na novinky a prezentácie informačných technológií v oblasti knižníc, ktoré organizujú komerčné firmy, odborné knižničné združenia, Slovenská národná knižnica a iné knižnice.

KULTÚRNO –SPOLOČENSKÉ PODUJATIA PRE DETI, MLÁDEŽ A DOSPELÝCH

V 1. polroku 2006 sa v Mestskej knižnici uskutočnilo **71 podujatí**, z toho **22** literárno–vzdelávacích podujatí (z toho 11 podujatí pre deti – 50%), **2** odborné knižničné semináre, **27** exkurzií, **8** koncertov a **12** výstav a výstaviek. Na podujatiach sa spolu zúčastnilo **2 265** návštevníkov, z toho 455 detí a študujúcej mládeže absolvovalo exkurziu v knižnici.

Bratislava pre všetkých

Medzi najvýznamnejšie podujatia celomestského charakteru patril v 1. polroku 2006 3. ročník projektu Bratislava pre všetkých – dni otvorených dverí samosprávy hlavného mesta, do ktorého sa zapojila aj Mestská knižnica v Bratislave.

V sobotu 22.4.2006 pripravila knižnica pre svojich návštevníkov **Deň otvorených dverí od 10,00 do 20,00 hod.** na štyroch pracoviskách.

Knižnica poskytovala výpožičné služby, bezplatné zapisovanie záujemcov za čitateľa Mestskej knižnice, preberanie oneskorených výpožičiek bez pokuty, bezplatné internetové služby na troch pracoviskách - v úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry, v úseku hudobnej a umenovednej literatúry a v úseku literatúry pre mládež, kde sa tieto služby v sobotu poskytovali po prvýkrát.

V sobotu sa 711 občanov stalo čitateľmi Mestskej knižnice (o 107 viac ako v minulom roku), knižnicu navštívilo celkom 1 877 návštevníkov (o 674 viac), z toho 817 sa zúčastnilo na popoludňajšom a večernom kultúrnom programe. Návštevníci si vypožičali 1366 dokumentov (o 96 viac ako v minulom roku) a až 71 „zábudlivých“ čitateľov vrátilo 112 kníh, z ktorých niektoré boli požičané 3 až 4 roky.

Pre deti (*Hra na fľašky*) aj dospelých (*Bratislavský maratón poézie, Pocta Albínovi Brunovskému- plagáty*, výstava) sme pripravili bohatý popoludňajší program. Najväčší úspech mala *Ukážka výcviku vodiacich psov*, ktorú oživovala výstavka fotografií zo života vodiaceho psa Svetlá mesta od autora P. Proka a výstavka farebných fotografií vodiacich psíkov Tisíc očí od autorky Sone Macejárovej. Slávnostne sme vyhlásili výsledky čitateľskej súťaže *Bratislava – mesto, ktoré číta*, do ktorej sa zapojilo 571 súťažiacich z Bratislavy i Slovenska. Do žrebovania postúpilo 543 správnych odpovedí, z toho 440 detských (20 knižných cien) a 103 dospelých (5 knižných cien).

Literárne, hudobné podujatia, exkurzie a výstavy

V úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry sa v marci konala autorská čítačka časopisu *RAK*. V 1. polroku sa zrealizovali 3 exkurzie pre 86 študentov stredných škôl.

Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých sa veľmi aktívne zapojilo do organizovania podujatí venovaných najmä nevidiacim a slabozrakým deťom zo ZŠI na Svrčej ulici č.6. Usporiadali literárne stretnutia v podobe dramatizovaného čítania s kvízom a besedy : *Popoludnie s povestami, Hory a mesto*. Pri príležitosti 15. výročia otvorenia ONS sa 17. mája 2006 konal Deň otvorených dverí s cyklom prednášok, besied a exkurzií *Žijú medzi nami*.

Úspech zaznamenali prvé časti projektu *Čítajme spolu*, ktorý integruje vidiace a nevidiace deti v pravidelných súťažno-literárnych popoludniach (*Popoludnie s Anderseonom, Letné dobrodružstvo v knižnici*).

V 1. polroku 2006 sa v ONS uskutočnilo 9 exkurzií pre 150 detí.

Úsek literatúry pre mládež sa venoval najmä vzdelávacím aktivitám formou besied organizovaných pre konkrétne triedy základných a materských škôl. Pri príležitosti MDD sa konalo autorské čítanie *Slovenské autorky deťom* s účasťou p. Šimulčíkovej, Grznárovej, Valachovičovej, Škamlovej a ďalších. V úseku sa zorganizovalo 12 exkurzií pre 216 žiakov bratislavských základných škôl.

V úseku hudobnej a umenovednej literatúry sa konalo 8 koncertov, väčšinou študentských a absolventských v spolupráci s hudobnými školami (VŠMU, Štátne konzervatórium, Katedra hudobnej výchovy PdF UK). Úspešnou bola ukážková hodina hudobnej výchovy študentiek Pedagogickej a sociálnej akadémie pre žiakov 1. a 2. ročníka ZŠ pod názvom *Aj drevo spieva*.

Úsek koordinácie a metodiky pokračoval v spolupráci s PEN centrom (*R.M. Rilke: Básnik a Európan, Svetový deň poviedky*), s Femina klubom slovenských prozaičiek (*Ženské hlasy, Slovenské autorky deťom*) a Domom zahraničných Slovákov (*J. Jurašek*). MsK poskytla priestor na prezentáciu jednotlivých autorov, vydavateľstiev (*M. Rúfus, V. Prokešová, S. Rakús, M. Mališ*) alebo združení (*Ravena*), ktoré tiež vzbudili záujem verejnosti.

Divácky najúspešnejšie boli literárne „maratóny“, kde sa autorského čítania zúčastnil veľký počet popredných predstaviteľov slovenskej literatúry (*Svetový deň poviedky 2006, Bratislavský maratón poézie*).

Úsek koordinácie a metodiky pripravil 3 exkurzie pre študentov vykonávajúcich prax v MsK.

Na všetkých pracoviskách knižnice boli priebežne vystavované vybrané tituly na aktuálnu tému (Bratislava, Láska v literatúre, Dovolenka). Odporúčením konkrétnych titulov sa MsK snažila podporiť záujem čitateľov o literatúru a čítanie. V ÚKCL pripravili okrem toho 3 výstavy: *Marec – mesiac knihy, Od Hrebendu k internetu a Knižný dar Svazu knihovníkov a informačných pracovníkov ČR*).

Spomínané výstavy *Svetlá mesta a Tisíc očí* v ONS, ako i ručné a výtvarné práce zrakovo postihnutých čitateľov vhodne dopĺňali činnosť oddelenia.

V ÚHUL bola inštalovaná výstava *Igor Stravinskij*.

Projekty

MsK požiadala Ministerstvo kultúry o finančnú podporu vo viacerých oblastiach. Medzi úspešnými projektmi boli aj *Priestor pre mladých* a *Čítajme spolu*, ktoré sú zamerané na podporu činností a prezentáciu mladých talentov a integráciu zrakovo postihnutých detí do spoločnosti. V júni 2006 si Mestská knižnica podala žiadosť o grant Konta Orange na podporu integrovaných podujatí pre zrakovo postihnutých a zdravých dospelých.

METODICKÁ, EDIČNÁ A PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ

Metodická činnosť smerom k verejným knižniciam v Bratislave

Pre pracovníkov sedemnástich verejných knižníc v Bratislave sme na začiatku roka pripravili metodickú inštrukciu k vyplňovaniu tlačív Ročných výkazov o knižnici, ktorá bola spojená s poradou riaditeľov verejných knižníc v Bratislave. Na základe vyplnených ročných výkazov knižníc sme spracovali štatistické údaje za všetky verejné knižnice v Bratislave a poskytli ich v tlačenej i elektronickej forme Malokarpatskej knižnici, Slovenskej národnej knižnici a Krajskej správe Štatistického úradu SR v Bratislave. Pre potreby verejných knižníc v Bratislave sme spracovali a vydali štatistickú ročenku *Prehľad činnosti bratislavských verejných knižníc za rok 2005*. Pre Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy sme pripravili metodický materiál o bratislavských verejných knižniciach – *Knižnice v pôsobnosti samosprávy hlavného mesta SR Bratislavy v roku 2005*, ktorý bol určený na zasadanie Komisie kultúry a ochrany historických pamiatok Mestského zastupiteľstva vo februári 2006.

Na požiadanie Slovenskej národnej knižnice sme vo verejných knižniciach v Bratislave vykonali prieskum o používaní tzv. „nekúpených“ softvérov.

Vo februári 2006 sa v Mestskej knižnici uskutočnila porada riaditeľov a pracovníkov verejných knižníc v Bratislave, ktorej cieľom bolo vytvoriť pracovné skupiny pre prácu s deťmi a automatizáciu, pričom sa dohodlo, že členovia skupín budú spolupracovať pri spoločných projektoch.

15.3.2006 sa v Mestskej knižnici v spolupráci s Krajskou pobočkou Spolku slovenských knihovníkov Bratislavského kraja a Odborovým zväzom pracovníkov knižníc SR konal pracovný seminár o novelizovanom zákone o verejnom obstarávaní č. 25/2006 Z.z. určený pre pracovníkov verejných knižníc v Bratislave i Bratislavskom kraji. Výklad zákona podala JUDr. Anna Karasová. Pracovníci zúčastnených knižníc si zo seminára odniesli informačné materiály (Podprahové zákazky, Výzva na rokovanie a Výzva na predloženie ponuky), ktoré boli zverejnené aj na www.mestskakniznica.sk a www.infolib.sk.

V ten istý deň sa v Miestnej knižnici Devínska Nová Ves uskutočnilo vyhodnotenie detskej literárnej súťaže pod názvom *Moje záľuby a možnosti ich využitia v Devínskej Novej Vsi* z cyklu *Región, v ktorom žijem*. Do súťaže sa zapojilo 202 detí, z ktorých trojčlenná porota (predsedom bola pracovníčka MsK) ocenila 9 víťazov z troch vekových kategórií. Vyhodnotenie súťaže spestrilo kultúrne vystúpenie žiačky ZUŠ a beseda s historikom PhDr. Jozefom Klačkom, rodákom z Devínskej Novej Vsi o obci a jej pôvodnom obyvateľstve.

Do Týždňa slovenských knižníc 27.3. – 2. 4. 2006 sa zapojilo viacero verejných knižníc v Bratislave, najvýraznejšie Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov a Knižnica Bratislava Nové Mesto. Mestská knižnica zorganizovala 2 koncerty a 2 výstavy.

V apríli spracovala Mestská knižnica na požiadanie Slovenskej asociácie knižnic analyticko – hodnotiaci materiál Odpočet „Stratégie rozvoja slovenských knižníc do roku 2006“ za verejné knižnice v Bratislave, ktorý má byť podkladom na prípravu zhodnotenia plnenia uznesení vlády Programu elektronizácie knižníc SR a vypracovania cieľov a zámerov knižničného systému SR na roky 2007 – 2013.

31.5.2006 sa Mestská knižnica zúčastnila na Krajskej porade bibliografických pracovníkov SR v Trnave, kde sa podala správa o bibliografickej činnosti verejných knižníc v Bratislave za rok 2005. Mestská knižnica na základe úloh z porady spracuje správu o bibliografickej činnosti verejných knižníc v Bratislave za roky 2000 – 2005 pre 11. bibliografickú konferenciu, ktorá sa bude konať v jesenných mesiacoch.

O štátnu dotáciu z Ministerstva kultúry sa v 1. polroku 2006 uchádzali 4 verejné knižnice v Bratislave so 6 projektmi. V podprograme 2.1. Knižnice a knižničná činnosť bol úspešný projekt Staromestskej knižnice: Informačné materiály. V podprograme 2.4.2. Akvizície vo fondových inštitúciách získala podporu na nákup KF Mestská knižnica, Staromestská knižnica a MK Petržalka. (2 projekty boli neúspešné – MsK: školenie v informačných technológiách a Knižnica Ružinov: vydávanie Občasníka knihovníkov Bratislavského kraja).

Mestská knižnica vykonala v 1. polroku 2006 dve metodické návštevy: v MK Dúbravka (ročné výkazy o knižnici) a v MK Rača (zhodnotenie súčasného stavu v MK Rača – Žarnovická 7, konzultácie o jej ďalšom rozvoji, odporúčenie dvoch spôsobov riešenia situácie).

Vnútroknižničná metodická činnosť

Vo vnútroknižničnej metodickej činnosti sme sa zamerali na edičnú a propagačnú činnosť. Spracovávali sme knižničné, bibliografické a propagačné materiály.

V súvislosti so zmenou upomienkového systému MsK a rozšírením výpožičného času v ONS sa vykonala úprava Knižničného poriadku MsK, ktorý nadobudol platnosť 1.2.2006.

V snahe zviditeľniť činnosť MsK a propagovať podujatia nielen medzi čitateľmi MsK, ale aj širokou verejnosťou sme spolupracovali najmä s Rádiom Slovensko 1, Rádiom Devín a Regina. Z printových médií to boli najčastejšie denníky SME a Pravda a regionálny týždenník Bratislavské noviny. Rozšírili sme aj elektronickú databázu záujemcov, ktorých pravidelne informujeme a pozývame na podujatia v MsK.

Všetky oznamy o činnosti Mestskej knižnice sa archivovali vo výstrižkoch, ktorých bolo v 1. polroku 2006 sedemdesiat – vrátane piatich článkov publikovaných v odborných knižníckych časopisoch.

Pre všetky pracoviská knižnice sme zabezpečovali dostatok knižničných tlačív (prihlášky, evidenčné listy, čitateľské preukazy).

PERSONÁLNE ZMENY

6. júna 2006 ukončila pracovnú činnosť námestníčka riaditeľa Mgr. Emília Moncol'ová, na jej miesto bola menovaná Mgr. Marta Marková, vedúca úseku fondov.

RIADIACA ČINNOSŤ

Riadiaca činnosť sa realizovala formou pracovných porád na jednotlivých pracoviskách knižnice, operatívnych (15) a gremiálnych porád (3) na riaditeľstve knižnice.

Čerpanie nákladových položiek za 1. polrok 2006

Ukazovateľ	Plán na rok 2006 v tis. Sk	Skutočnosť za I. polrok 2006 v Sk	% plnenia
VÝNOSY z hlavnej činnosti CELKOM	17 333	7 712 057	44,49
z toho :			
- prevádzkové dotácie – transfery na činnosť	15 833	6 643 000	41,96
- tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb	1 490	948 462	63,65
z toho:			
tržby z prenájmu	200	129 934	64,97
-iné ostatné výnosy úroky	10	595	5,95
- grant	120	120 000	-
z toho: použitie prostriedkov fondu reprodukcie a rezervného fondu na úhradu nákladov zo štátneho fondu			
od iných organizácií z prostriedkov štátneho rozpočtu	120	120 000	-
- tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku			
NÁKLADY na hlavnú činnosť – celkom	17 333	8 864 491	51,14
V tom:			
- spotrebované nákupy	2 300	1 414 997	61,52
Z toho: spotreba materiálu	1 375	738 973	53,74
z toho: kancelárske potreby + ost. materiál	290	145 330	50,11
nákup kníh a periodík	1 020	549 983	53,91
pohonné hmoty	20	5 553	27,77
drobný hmotný majetok	45	42 749	95,00
spotreba energie	925	671 382	72,58
predaný tovar			
- služby	1 176	727 742	61,88
z toho: opravy a údržba	243	89 461	36,82
cestovné	50	88	0,18
náklady na reprezentáciu	10	7 362	73,62
ostatné služby	873	630 831	72,26
z toho: výkony spojov	230	104 506	45,43
nájomné	353	177 012	50,14
drobný nehmotný majetok	20	22 491	112,45
- osobné náklady	12 937	6 391 612	49,40
z toho: mzdové	9 275	4 540 488	48,95
z toho: na základe dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru	25	2 400	9,60
náklady na sociálne poistenie	3 100	1 504 742	48,54
sociálne náklady, odchodné	562	346 382	61,63
z toho: príspevok na stravovanie	392	240 188	61,27
- dane a poplatky	5	3 551	71,01
- ostatné náklady	55	26 451	48,09
- odpisy, predaný majetok a rezervy	860	300 138	34,90
z toho: odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	860	300 138	34,90
spotrebná DZP – daň z úrokov			
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK v Sk	0	- 1 152 434	
Obstaranie dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku odpisovaného	1 730	356 027	20,57
+ opravy a údržba hmot. majetku z fondu reprod.			
Krytie :			
- predpokladaným zostatkom vo fonde reprodukcie k 31.12	870	356 027	40,92
- vytvorenými odpismi	860	0	0
„Z“ príspevkom na obstaranie dlhodobého majetku z rozpočtu mesta			
- inými zdrojmi			
Priemerný prepočítaný stav pracovníkov (osoby)	63	60,4	95,87
Priemerná mzda (Sk)	12 235	12 528	102,39
902 Fond obež. aktív			

Celkové čerpanie nákladov na hlavnú činnosť za I. polrok 2006 bolo : 51,14 %

Spotrebované náklady celkom:	61,52 %
z toho:	
633006 – kancelárske potreby a ostatné materiály	145 330,- Sk
633009 – nákup kníh	455 542,- Sk
nákup periodík	94 441,- Sk
634001 – nákup PHM	5 553,- Sk
633001 – drobný hmotný majetok	42 749,- Sk
- nákup koberec	
- nákup stôl, stoličky	
- nákup fotoaparát	
- 4 ks PC stoly	
- pevný PC disk	

632 – Energie 72,58 %

z toho:	
632001 - spotreba elektrickej energie	172 391,- Sk
632001 - spotreba plynu	494 609,- Sk
632002 - spotreba vody	4 382,- Sk

Služby celkom 61,88%

z toho:	
- oprava a údržba,	89 461,- Sk
- reprezentačné	7 362,- Sk
- cestovné	88,- Sk

Ostatné služby boli čerpané na: 72,26 %
630 831,- Sk

Z čerpanej finančnej čiastky boli hradené služby za :

- 637004 – OLO
- 632002 – poplatky za strešnú vodu
- 632003 – telekomunikačné poplatky, poštovné,
- 637001 – školenia
- 637004 - služby spojené s nájmom
- 637004 - upratovanie

OSOBNÉ NÁKLADY CELKOVO ČERPANÉ :**49,40 %**

z toho:

Mzdové náklady:**48,95 %****VÝSLEDKY PLNENIA PLÁNU PRÁCE ZA II. Q 2006**

P.č.	Ukazovateľ	Mer.j.	Skut. II.Q 2005	Plán 2006	Skut. II.Q 2006	% plne- nia roč. plánu	Index 2006/ 2005
1.	Pracovníci (prepoč.stav)	Osôb	65,3	63	59,6	94,60	0,91
2.	Mzdové prostriedky celkom	t. Sk	2 231	9 275	2 238	24,13	1,00
3.	Mzdové prostr. bez OON	t. Sk	2 230	9 250	2 238	24,19	1,00
4.	OON	t. Sk	1	25	0	0,00	0,00
5.	Priemerná mesačná mzda	Sk	11 383	12 235	12 519	102,32	1,10

VÝSLEDKY PLNENIA PLÁNU PRÁCE ZA 1. POLROK 2006

P.č.	Ukazovateľ	Mer.j.	Skut. 1.polrok 2005	Plán 2006	Skut. 1.polrok 2006	% plne- nia roč. plánu	Index 2006/ 2005
1.	Pracovníci (prepoč.stav)	Osôb	65,4	63	60,4	95,87	0,92
2.	Mzdové prostriedky celkom	t. Sk	4 495	9 275	4 540	48,95	1,01
3.	Mzdové prostr. bez OON	t. Sk	4 479	9 250	4 538	49,06	1,01
4.	OON	t. Sk	16	25	2	8,00	0,13
5.	Priemerná mesačná mzda	Sk	11 411	12 235	12 528	102,39	1,10

Komentár k výsledku plnenia plánu práce**Pracovníci**

Plánovaný počet pracovníkov v prepočítanom stave je 63 osôb. Skutočnosť za II. štvrťrok 2006 je 59,6 pracovníkov v prepočítanom stave. Vo fyzických osobách vykazujeme 65 pracovníkov. Plnenie oproti plánu je na 94,60%.

Počet pracovníkov za I. polrok v prepočítanom stave vykazujeme 60,4 osôb, vo fyzických osobách 66, čo je plnenie oproti ročnému plánu na 95,87%. Stav pracovníkov je nižší oproti plánu z dôvodu neotvorenia prevádzky Červený rak. Taktiež je nižší oproti plánu aj z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie služieb počas Dňa otvorených dverí v Bratislave. Organizácia nemala žiadne finančné prostriedky na zaplatenie týchto mimoriadnych služieb pracovníkov počas soboty a riešiť to mohla len za predpokladu, že finančné prostriedky získa znížením stavu pracovníkov.

Mzdové prostriedky celkom

Záväzný ukazovateľ mzdové prostriedky je vo výške 9 275 tis. Sk. Z toho plán OON 25 tis. Sk. Mzdové prostriedky bez OON sú plánované vo výške 9 250 tis. Sk. V záväznom limite mzdových prostriedkov je premietnutá predpokladaná valorizácia platov zamestnancov uplatnená od 1.7.2006.

Za sledované obdobie II. štvrťroku je čerpanie mzdových prostriedkov celkom vo výške 2 238 tis. Sk, čo je plnenie oproti ročnému plánu na 24,13 %.

Čerpanie mzdových prostriedkov celkom za I. polrok 2006 je vo výške 4 540 tis. Sk, čo je plnenie na 48,95% oproti ročnému plánu.

Ostatné osobné náklady v II. štvrťroku neboli čerpané. Za I. polrok bolo čerpané na tejto položke 2 400 Sk.

Napriek vyrovnanému čerpaniu mzdových prostriedkov za sledované obdobie naďalej ostáva problémom nedostatok finančných prostriedkov na mzdy pracovníkov. Či už je to vyššie spomínané mimoriadne zabezpečenie služieb v sobotu 22.4. 2006, úprava platových stupňov pracovníkov pri dosiahnutí rokov odbornej praxe, jubilejné odmeny a v neposlednom rade odmeny riaditeľa organizácie i radových pracovníkov.

Nedostatok finančných prostriedkov je možné riešiť len dočasne znížením počtu pracovníkov /počas letných prázdnin/. Tieto opatrenia však idú na úkor rozsahu poskytovania služieb čitateľom /zatvorené, resp. časovo obmedzené prevádzky/.

Mestská knižnica podala rozpor k návrhu plánu práce na rok 2006, kde požiadavka na úpravu mzdových prostriedkov bola vo výške 405 tis. Sk. Toto číslo predstavuje stabilizáciu miezd v organizácii, nie ich navýšenie.

Priemerná mesačná mzda

Plánovaná priemerná mesačná mzda je vo výške 12.235,- Sk. Dosiahnutá priemerná mesačná mzda za I. polrok 2006 je vo výške 12.528,- Sk, táto výška bola dosiahnutá len z dôvodu neplnenia počtu pracovníkov. Priemerná mzda v organizácii je však naďalej hlboko pod celoslovenským priemerom, a taktiež v porovnaní s priemernými mzdami bratislavských knižníc patrí Mestskej knižnici predposledné miesto. Mestská knižnica pritom plní úlohu metodologickej funkcie, poradenstva a usmerňovania verejných knižníc v rámci mesta.

V poslednom období je problémom obsadiť miesta knihovníkov kvalifikovanými pracovníkmi, nakoľko ich nedokážeme adekvátne finančne ohodnotiť. Kvalifikované kádre nám odchádzajú do iných knižníc, kde za rovnakú prácu dostávajú vyššiu mzdu. Pri neriešení tejto situácie sa problém bude len prehľbovať.

620 - Povinné odvody zamestnávateľa do poisťovní	48,54 %
Sociálne náklady:	61,63 %
z toho:	
637016 – prísun do soc. fondu zo MF	41 519,- Sk
637014 – stravovanie	240 188,- Sk
642015 – náhrada príjmu pri DPN	15 635,- Sk
642013 - odchodné	49 040,- Sk
Dane a poplatky:	71,01 %
637012 – ostatné poplatky (diaľničná známka, Slovnaft)	1 631,- Sk
632003 – poplatky SRo	1 920,- Sk
Ostatné náklady:	48,09 %
z toho:	
642006 – členské poplatky	5 600,- Sk
637012 – bankové poplatky	10 154,- Sk
633009 – dary – nákup kníh pre recipročnú výmenu do knižníc	10 697,- Sk
Odpisy hmotného a nehmotného investičného majetku:	34,90 %
Nákup investičného hmotného majetku za 1. polrok 2006	
- 8 ks počítačových zostáv	188 953,- Sk
- zhotovenie bezpečnostnej siete	22 028,- Sk
- 1 ks PC zostava, 2 ks tlačiareň	45 086,- Sk
- scanner, projektor, notebook, čítačka	99 960,- Sk

Výnosy z hlavnej činnosti :	44,49 %
z toho:	
223001 - zápisné, pokuty	519 064,- Sk
- kopírovacie služby	6 351,- Sk
- väzba dipl. prác	236 800,- Sk
- internet	56 313,- Sk
212003 - prenájom	129 934,- Sk
242 - ostatné výnosy – úroky	595,- Sk
Prevádzkové dotácie hlavného mesta SR Bratislavy	41,96 %

Bratislava, dňa 28.07.2006

Mgr. Juraj Šebesta, PhD.
riaditeľ